

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/38/2018
Identifikačné číslo spisu: 4316207098
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4316207098.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: DJL Real, s.r.o., Krmanova 1, Košice, IČO: 36 785 172, zastúpenej JUDr. Štefan Strakom, advokátom so sídlom Krmanova 1, Košice, proti žalovanej: POGABA s.r.o. v likvidácii, so sídlom Obchodná 39, Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 46 747 061, zastúpenej JUDr. Andreou Chorvátovou Nagyovou, advokátkou so sídlom Kozárovce 632, IČO: 47 134 747, v konaní o zaplatenie 117.600,- Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. augusta 2017, č. k. 26Cob/74/2017-111, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej o d m i e t a .

II. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 14.03.2017, č. k. 8Cb/18/2016-67, zamietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Levice zo dňa 22.11.2016, č. k. 8Cb/18/2016-44.

2. S poukazom na § 277 ods. 2 a 3 C. s. p., súd prvej inštancie uviedol, že mal za preukázané, že žalovanej bol termín pojednávania na deň 22.11.2016, riadne doručený už dňa 06.07.2016, čo vyplýva z vrátenej doručeny súdu podpísanej žalovanou. Dňa 24.11.2016, t. j. 2 dni po pojednávaní, konateľ žalovanej osobne doručil ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní konanom dňa 22.11.2016, kde ako dôvod uviedol, že dátum pojednávania 22.11.2016 si nesprávne poznačil do kalendára na dátum 24.11.2016. Následne až ráno 24.11.2016, si opätovne prečítal predvolanie a prišiel na svoj omyl v dátume. Zároveň žiadal, aby súd omyl žalovanej v dátume, nebral ako úmyselné vyhybanie sa pojednávaniu. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaná nepreukázala ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý sa pojednávania nezúčastnila. Vzhľadom na uvedené, návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Levice č. k. 8Cb/18/2016-44 zo dňa 22.11.2016, zamietol.

3. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, na odvolanie žalovanej, napadnutým rozhodnutím zo dňa

30.08.2017, č. k. 26Cob/74/2017-111, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej vo výške 100 %.

4. Odvolací súd konštatoval vecnú správnosť uznesenia súdu prvej inštancie s tým, že súd prvej inštancie správne aplikoval § 274 C. s. p. a rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že súd prvej inštancie nariadil termín pojednávania na deň 22.11.2016 o 14:30 hod., pričom z doručeníek založených v súdnom spise je zrejmé, že žalobkyňa sa o nariadenom termíne pojednávania dozvedela dňa 23.06.2016 a žalovaná dňa 06.07.2016. Dňa 22.11.2016 sa konalo pojednávanie na súde prvej inštancie, na ktoré sa nedostavila žalovaná, hoci mala doručenie vykázané, pričom svoju neúčasť neospravedlnila. Súd prvej inštancie, preto vyhlásil rozsudok pre zmeškanie, ktorým žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni 117.600,- eur s príslušenstvom, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Dňa 24.11.2016 osobným podaním, na súde prvej inštancie, konateľ žalovanej doručil ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní, pričom poukázal na nesprávne označenie dátumu pojednávania v kalendári. Odvolací súd zdôraznil, že rozsudok pre zmeškanie zo dňa 22.11.2016, č. k. 8Cb/18/2016-44, bol žalobkyni doručený dňa 18.01.2017 a žalovanej dňa 30.01.2017. Žalovaná sa teda o rozsudku pre zmeškanie dozvedela dňa 30.01.2017. Dňa 14.02.2017, právna zástupkyňa žalovanej doručila súdu prvej inštancie, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Ako dôvod uviedla, že konateľ žalovanej mal neodkladné pracovné povinnosti v meste Poznaň, Poľsko. Dňa 21.11.2016 mal pracovné stretnutie s obchodným partnerom, kde mal byť odovzdaný tovar. Obchodný partner mal preto tovar bolo možné odovzdať až dňa 22.11.2016.

5. Vo vzťahu posúdeniu dôvodu, ktorý žalovaná uviedla v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, odvolací súd dodal, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, že žalovaná nepreukázala taký ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý by sa nemohla pojednávania zúčastniť. Skutočnosť, že konateľ žalovanej mal pracovné povinnosti, aj v deň vydania rozsudku pre zmeškanie a bol v zahraničí za týmto účelom, nemožno podľa odvolacieho súdu považovať za ospravedlniteľný dôvod jeho neprítomnosti na pojednávaní, na ktorom súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Odvolací súd poukázal na to, že konateľ žalovanej, mal od prevzatia predvolania dňa 06.07.2016, do termínu pojednávania dňa 22.11.2016, dostatok času na zariadenie jeho pracovných povinností v zahraničí tak, aby ospravedlnili jeho neprítomnosť. Mohol sa preto na pojednávanie riadne a včas ustanoviť. Nejednalo sa o okolnosti, ktoré nastali na strane žalovanej neočakávane (ktoré by neboli vopred známe), a ktoré možno považovať za dôvod ospravedľujúci zmeškanie konania. Časový úsek od doručenia predvolania na pojednávanie až po samotné pojednávanie, odvolací súd považoval za dostatočný na to, aby si konateľ žalovanej naplánoval pracovné stretnutia tak, aby sa vedel a mohol pojednávania zúčastniť. Odvolací súd mal za to, že nemožno preto súhlasiť s konateľom žalovanej, že nemohol predpokladať, že jeho pracovné stretnutie bude trvať viac ako 12 hodín. Ani námietka, že sa súd prvej inštancie nezaoberal skutkovými a právnymi námietkami uvedenými žalovanou v doterajšom konaní podľa odvolacieho súdu neobstojí, nakoľko žalovaná sa pojednávania nezúčastnila, a preto sa dobrovoľne sama ukrátila o možnosť riadneho pojednávania v jej prítomnosti.

6. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že procesným postupom okresného aj krajského súdu, jej bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

8. Žalovaná mala za to, že dôvody a dôkazy, ktoré boli predložené v návrhu na zrušenie rozhodnutia pre zmeškanie, ako aj odvolanie, dostatočne preukazovali, že konateľ žalovanej sa z objektívnych dôvodov nemohol zúčastniť pojednávania, ktoré sa malo konať 22.11.2016 a ani vopred ospravedlniť svoju neúčasť. Konateľ žalovanej zdôraznil, že svoju zahraničnú pracovnú cestu si plánoval a mal v úmysle zrealizovať v takom časovom rozpätí, ktoré by mu dovoľoval riadne a včas sa zúčastniť pojednávania. Nakoľko však na strane jeho obchodného partnera došlo k neočakávaným prestrojom, nemal konateľ žalovanej inú možnosť, ako počkať a dostať sa do omeškania s plánovaným termínom návratu do

Slovenskej republiky. Preto je dovolateľka za to, že konajúce súdy nebrali do úvahy príčiny, ktoré zabránili konateľovi žalovanej zúčastniť sa pojednávania, čím došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým bolo strane znemožnené realizovať svoje práva. Podľa dovolateľky ide o podstatnú vadu, v dôsledku ktorej nemala žiadnu možnosť sa vyjadriť k žalobnému návrhu.

9. Na základe vyššie uvedeného dovolateľka navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie, zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Levice, na ďalšie konanie.

10. Žalobkyňa k dovolaniu uviedla, že žalovaná je právnickou osobou a dôvody opísané v dovolaní sa môžu vzťahovať len na konateľa spoločnosti, pričom za žalovanú môžu konať zamestnanci, splnomocnenci a podobne. Žalobkyňa zdôraznila, že žalovaná vedela o termíne pojednávania s dostatočným časovým predstihom, s tým, že k žalobnému návrhu sa mohla vyjadriť po doručení žaloby, napríklad v podanom odpore. Preto má žalobkyňa za to, že konajúce súdy svojím postupom umožnili, aby žalovaná uplatnila svoje procesné práva, najmä právo uplatniť procesnú obranu voči uplatnenému nároku a zúčastniť sa pojednávania. Dovolací dôvod nie je za daných okolností naplnený tak, ako to žalovaná uvádza v podanom dovolaní, z ktorého dôvodu žalobkyňa navrhuje, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal spor a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

12. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

13. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

14. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

16. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

17. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým

rozhodnutím bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

18. Podľa názoru žalovanej je jej mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

20. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľka taký postup odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, ktorým súdy nebrali do úvahy príčiny, pre ktoré sa konateľ žalovanej nemohol zúčastniť sa pojednávania. Týmto dôvodom mali byť objektívne prekážky na strane obchodného partnera žalovanej, kedy sa jej konateľ neočakávane zdržal mimo územia Slovenskej republiky. Takto malo dôjsť k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým bolo žalovanej ako strane sporu, znemožnené realizovať svoje práva zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Podľa dovolateľky ide o podstatnú vadu, v dôsledku ktorej nemala žiadnu možnosť sa vyjadriť k žalobnému návrhu.

21. Dovolací súd zo spisu zisťuje, že súd prvej inštancie nariadil termín pojednávania na deň 22.11.2016 o 14:30 hod., z doručeníek založených v súdnom spise je zrejmé, že žalobkyňa sa o nariadenom termíne pojednávania dozvedela dňa 23.06.2016 a žalovaná dňa 06.07.2016 (č. l. 34 spisu). Dňa 22.11.2016 sa konalo pojednávanie na súde prvej inštancie, na ktoré sa nedostavila žalovaná, hoci mala doručenie vykázané, pričom svoju neúčast' neospravedlnila. Dňa 24.11.2016 osobným podaním, na súde prvej inštancie, konateľ žalovanej doručil ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní, pričom poukázal na nesprávne označenie dátumu pojednávania v kalendári. Dňa 14.02.2017, právna zástupkyňa žalovanej doručila súdu prvej inštancie, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Ako dôvod uviedla, že konateľ žalovanej mal neodkladné pracovné povinnosti v meste Poznaň, Poľsko. Dňa 21.11.2016 mal pracovné stretnutie s obchodným partnerom, kde mal byť odovzdaný tovar. Obchodný partner mal preto tovar bolo možné odovzdať až dňa 22.11.2016.

22. Odvolací súd v napadnutom uznesení poukázal na to, že konateľ žalovanej, mal od prevzatia predvolania dňa 06.07.2016, do termínu pojednávania dňa 22.11.2016, dostatok času na zariadenie jeho pracovných povinností v zahraničí tak, aby ospravedlnili jeho neprítomnosť. Mohol sa preto na pojednávanie riadne a včas ustanoviť. Nejednalo sa o okolnosti, ktoré nastali na strane žalovanej neočakávane (ktoré by neboli vopred známe), a ktoré možno považovať za dôvod ospravedľujúci zmeškanie konania. S týmito závermi sa dovolací súd stotožňuje a v plnom rozsahu na ne odkazuje s dôrazom na skutočnosť, že od doručenia predvolania na pojednávanie, až po samotné pojednávanie, mala žalovaná, resp. mal konateľ žalovanej dostatok času, aby naplánoval svoje pracovné stretnutie a mohol sa pojednávania zúčastniť, prípadne zabezpečiť na pojednávanie svoje zastúpenie. Z tohto dôvodu nie je možno prisvedčiť ani ostatnej námietke uvedenej v dovolaní, že žalovaná nemala žiadnu možnosť sa vyjadriť k žalobnému návrhu.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že procesným postupom odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, ktorým postupom nepovažovali dôvody uvádzané konateľom žalovanej za dostatočné, na preukázanie jeho neprítomnosti na pojednávaní, nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaná bola na pojednávanie nariadené na deň 22.11.2016, pred súdom prvej

inštancie, riadne predvolaná a k žalobnému návrhu mala možnosť sa vyjadriť.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka nedôvodne namietala existenciu vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p. Preto dovolací súd dovolanie žalovanej proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, podľa § 447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

25. V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 453 ods. 1 C. s. p. v spojení § 255 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.